

Załącznik nr 8

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W RAZIE WYPADKU ORAZ W SYTUACJACH SZCZEGÓLNYCH ZAGROŻEŃ/ZDARZEŃ

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UDZIELENIA UCZNIOM PIERWSZEJ POMOCY

1. Pierwszej pomocy przedlekarskiej udziela uczniom pielęgniarka szkolna.
2. Pod nieobecności pielęgniarki szkolnej pomocy uczniom udziela wychowawca klasy, nauczyciel prowadzący zajęcia lub inny pracownik szkoły (przeszkolony na kursie udzielania pierwszej pomocy).
3. Osoba udzielająca pomocy powinna w pierwszej kolejności: ocenić stan zdrowia poszkodowanego dziecka, wezwać pomoc lub wyspecjalizowaną służbę medyczną, jeśli zaistnieje taka potrzeba, zabezpieczyć poszkodowanego przed możliwością dodatkowego urazu lub uszkodzenia, pamiętając o ewakuowaniu z miejsca wypadku tylko w wyjątkowych sytuacjach, gdy istnieje bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia poszkodowanego - przystąpić do akcji ratowniczej.
4. Dyrektor /Wicedyrektor Szkoły lub upoważniona przez niego osoba powiadamia o stanie zdrowia ucznia jego rodziców/prawnych opiekunów.
5. Poszkodowanemu należy zapewnić komfort psychiczny, mieć z nim ciągły kontakt słowny, być przy nim aż opiekę przejmie fachowa służba medyczna – jeśli taka zostanie wezwana – lub do momentu odebrania ucznia ze szkoły przez rodziców/prawnych opiekunów.
6. Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest dopuszczalne wyłącznie po konsultacji z rodzicem/prawnym opiekunem dziecka lub lekarzem.
7. Jeśli nauczyciel udzielający pomocy prowadził lekcje z innymi uczniami jest zobowiązany do ustalenia dla nich opiekuna - pozostawienie reszty uczniów bez opieki jest niedopuszczalne.
8. Po przybyciu do szkoły rodzice/prawni opiekunowie lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za dziecko. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL POTRZEBUJE POMOCY (INTERWENCJI) PODCZAS LEKCJI.

Nauczyciel w sytuacjach **koniecznych** ma prawo wysłać przewodniczącego klasy lub wybranego przez siebie ucznia do dyrektora, pedagoga/ psychologa/ pracownika sekretariatu lub pracownika obsługi i zgłosić pilną potrzebę interwencji. Można (w miarę możliwości) wykonać telefon do sekretariatu szkoły i zgłosić potrzebę wsparcia.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY ZACHOWANIE UCZNIĄ NA LEKCJI STWARZA ZAGROŻENIE DLA INNYCH UCZNIÓW (AGRESJA FIZYCZNA)

1. Nauczyciel stara się stworzyć bezpieczną przestrzeń (zdecydowanie, stanowczo, słownie, nie wdając się w dyskusje, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary).
2. Nauczyciel odizolowuje agresora od ofiary.
3. Ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. Ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o rodzaju dalszej interwencji. W sytuacji tego wymagającej nauczyciel wzywa dyrektora/ pedagoga/ psychologa/ innego pracownika (wysyłając przewodniczącego klasy lub innego ucznia/ewentualnie telefonicznie). W przypadku poważnego wykroczenia Dyrektor szkoły wzywa Policję/ lekarza, który podejmie decyzję o skierowaniu ucznia do domu lub placówki służby zdrowia w porozumieniu z dyrekcją szkoły.
5. Poszkodowanemu udziela się pierwszej pomocy. W razie konieczności wzywa pomoc medyczną.

Wychowawca:

6. Wychowawca / pedagog / psycholog przeprowadza rozmowę ze sprawcą, poszkodowanym i świadkami zajścia (osobno). Sprawcę informuje się o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad. Wszystkich informuje się o dalszym toku postępowania. Wychowawca / pedagog w porozumieniu z nauczycielem — świadkiem zajścia sporządza notatkę.
7. Wychowawca informuje o zajściu pedagoga/psychologa (jeśli nie został o tym jeszcze poinformowany).
8. Wychowawca powiadamia rodziców o zaistniałym zdarzeniu.

Dyrektor:

1. Wezwanie rodziców – powiadomienie ich o zaistniałym fakcie;
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia – wysłuchanie stron;
3. W przypadku poważnego wykroczenia – wezwanie policji i przeprowadzenie rozmowy z uczniem w obecności rodziców, wychowawcy i dyrektora szkoły;
4. Zastosowanie konsekwencji regulaminowych;

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAKŁÓCANIA PRZEZ UCZNIĄ TOKU LEKCJI

Definicja: Przez zakłócenie toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (wulgarnie zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacery po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela.

Nauczyciel:

1. Słowne zwrócenie uwagi na niewłaściwe zachowanie ucznia;
2. Próba uspokojenia sytuacji w klasie;
3. W przypadku konfliktu między uczniami – rozdzielenie stron;
4. W przypadku braku reakcji ze strony ucznia - poinformowanie o dalszych konsekwencjach zgodnych ze Statutem Szkoły;
5. Powiadomienie wychowawcy klasy po zakończeniu lekcji;

Wychowawca:

1. Rozmowa wychowawcy klasy, zwrócenie uwagi na niewłaściwe zachowanie i dalsze konsekwencje;
2. W przypadku powtórzenia się zachowania lub czynu o dużej szkodliwości – upomnienie, sporządzenie odpowiedniej adnotacji w dzienniku szkolnym;
3. W przypadku braku reakcji na interwencję nauczyciela i wychowawcy, powiadomienie dyrekcji szkoły i rodziców ucznia;
4. Konsekwencje: zgodne ze Statutem szkoły.

Pedagog/psycholog:

1. W przypadku gdy nauczyciel prowadzący zajęcia nie jest w stanie opanować sytuacji w klasie wysyła gospodarza klasy po pedagoga/psychologa szkolnego;
2. Pedagog/psycholog udaje się do wskazanej klasy i ustala tożsamość przeszkadzających uczniów, a w razie konieczności do zabiera ich z sali lekcyjnej do swojego gabinetu lub w uzasadnionych przypadkach do gabinetu dyrektora;
3. Pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniami i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia;
4. Jeżeli uczeń w sposób poważny naruszył zasady obowiązujące w szkole – na wniosek pedagoga/psychologa wychowawca powiadamia rodziców ucznia o jego zachowaniu;
5. Jeżeli przyczyną zakłócania toku lekcji były przypadki określone w innych procedurach, należy postępować według tych procedur;

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ

1. Przerwanie zachowania agresywnego. Nauczyciel – świadek agresywnego zachowania przerywa zdecydowanie i stanowczo negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary. W razie potrzeby prosi o pomoc innego nauczyciela, pielęgniarkę szkolną.
2. Poinformowanie wychowawcy lub w razie jego nieobecności, pedagoga/psychologa szkolnego o zdarzeniu o zdarzeniu.
3. Przeprowadzenie przez wychowawcę (pedagoga/psychologa) rozmowy z uczniem/uczniami w obecności nauczyciela – świadka zdarzenia (zidentyfikowanie ofiary, agresora, świadka, uświadomienie sprawcy nieodpowiedniego zachowania i poinformowanie o konsekwencjach wynikających ze Statutu, ocenienie zdarzenia i wyciągnięcie wniosków).
4. Sporządzenie notatki w dzienniku/dokumentacji (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany).
5. Poinformowanie rodziców/prawnych opiekunów ucznia/uczniów, uczestników zdarzenia, o zaistniałej sytuacji.
6. Zgłaszanie się powtarzających się sytuacji do pedagoga oraz Dyrektora/Wicedyrektora szkoły. Ustalenie (przez Zespół Wychowawczy) działań mających na celu poprawę zachowania ucznia. Ewentualne skierowanie rodziców/opiekunów prawnych z dzieckiem na diagnozę psychologiczno – pedagogiczną.
7. Natychmiastowe powiadomienie przez wychowawcę pedagoga i Dyrektora/Wicedyrektora szkoły o przypadkach szczególnie drastycznych zachowań agresywnych (stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia).
8. Ustalenie przez wychowawcę, w porozumieniu z Dyrektorem/Wicedyrektorem szkoły sankcji w stosunku do ucznia/uczniów, w oparciu o Statut Szkoły.
9. Przekazanie rodzicom/prawnym opiekunom informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia/uczniów konsekwencji.
10. W przypadku szczególnie drastycznych zachowań agresywnych, zagrażających demoralizacją uczniów, stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia, Dyrektor szkoły w porozumieniu z Zespołem Wychowawczym natychmiast powiadamia policję. O fakcie tym informuje rodziców ucznia.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESJI PSYCHICZNEJ

W PRZYPADKU, GDY UCZEŃ POSŁUGUJE SIĘ WULGARNYM SŁOWNICTWEM

1. Ustne upomnienie przez nauczyciela.
2. W przypadku powtarzania się sytuacji nauczyciel sporządza notatkę w zeszycie uwag i powiadamia wychowawcę klasy.
3. Gdy w/w sytuacja ma miejsce na lekcjach wychowania fizycznego nauczyciel może karnie odsunąć ucznia od gry na czas przez siebie ustalony.
4. Wychowawca informuje rodziców ucznia o zachowaniu ucznia.
5. Zastosowanie konsekwencji regulaminowych.

W PRZYPADKU, GDY UCZEŃ STOSUJE PRZEMOC PSYCHICZNĄ, PONIŻA LUB OBRAŻA

1. Każdy nauczyciel, w przypadku podejrzenia o stosowanie przemocy psychicznej, stara się dotrzeć do ofiary, otoczyć ją opieką i o problemie informuje wychowawcę klasy, pedagoga/psychologa.
2. Nauczyciele oceniają stopień i skalę problemu.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem podejrzanym o stosowanie przemocy psychicznej i sporządza notatkę ze zdarzenia i rozmowy.
4. O swoich spostrzeżeniach wychowawca informuje rodziców.
5. Wychowawca monitoruje zjawisko.
6. W przypadku podejrzenia o dręczenie dyrektor szkoły powiadamia policję lub sąd dla nieletnich.

W PRZYPADKU UJAWNIEŃ CYBERPRZEMOCY

1. Każdy pracownik szkoły w sytuacji ujawnienia zjawiska cyberprzemocy na terenie szkoły zobligowany jest poinformować o sprawie dyrektora lub pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Pedagog/psycholog szkolny ustala okoliczności zdarzenia i wykonuje szereg czynności mających na celu ustalenie sprawcy zdarzenia (np. ustalenia obecności świadków, rodzaju rozsyłanego materiału itp.)
3. Pedagog/psycholog szkolny podejmuje działania zmierzające do zabezpieczenia dowodów.
4. Wychowawcy, dyrektor i pedagog/psycholog szkolny analizują zebrany materiał i podejmują decyzje dotyczące dalszych działań:
5. Gdy nie można wskazać sprawcy cyberprzemocy: Dyrektor wyznacza osobę, która doprowadza do usunięcia kompromitujących materiałów, np. wspólnie z administratorem serwisu, jeżeli zdjęcie lub film znalazły się w sieci;

6. Dyrektor lub osoba wyznaczona przez niego powiadamia o zdarzeniu policję lub sąd rodzinny;
7. Gdy sprawcą cyberprzemocy jest uczeń naszej szkoły: Dyrektor powiadamia rodziców sprawcy oraz sąd rodzinny lub policję;
8. Pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę ze sprawcą, która ma na celu zobowiązać go do zaprzestania naganego zachowania i usunięcia zdjęć lub filmów z internetu;
9. Dyrektor szkoły informuje rodziców o wszczętym postępowaniu i konsekwencjach wobec dziecka;
10. Grono pedagogiczne stosuje konsekwencje regulaminowe;

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W PRZYPADKU ZNISZCZENIA MIENIA SZKOŁY LUB WŁASNOŚCI INNEGO UCZNIĄ

Interwencję podejmuje pracownik pedagogiczny, który był świadkiem zdarzenia, lub któremu został zgłoszony fakt dokonania przez ucznia zniszczenia.

Nauczyciel:

1. Jest zobowiązany do wyjaśnienia okoliczności.
2. Dokonuje wpisu o zajściu w dzienniku.
3. Powiadamia wychowawcę o problemie.

Wychowawca:

4. Informuje rodziców/prawnych opiekunów o dokonaniu zniszczenia, poniesionych stratach finansowych i ustala konsekwencję wychowawczą przewidzianą w Statucie Szkoły. Rodzic/prawny opiekun jest zobowiązany do zrekompensowania wyrządzonej szkody w terminie ustalonym w porozumieniu z Dyrektorem.
5. W przypadku braku rekompensaty w ustalonym terminie dyrektor szkoły podejmuje decyzję o dalszym postępowaniu z powiadomieniem policji włącznie.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PALENIA PAPIEROSÓW PRZEZ UCZNIĄ

1. Nauczyciel (pracownik szkoły), który zauważył, że uczeń pali papierosy, powiadamia o tym fakcie wychowawcę klasy.
2. Rozmowa ucznia z wychowawcą i pedagogiem szkolnym.
3. Wpis do dziennika o zdarzeniu.
4. Wychowawca zawiadamia rodziców oraz ustala termin spotkania w szkole.
5. Spotkanie pedagoga i wychowawcy z rodzicami ucznia – omówienie zaistniałej sytuacji, ustalenie działań jakie należy podjąć, poinformowanie o regulaminowych konsekwencjach;
6. Rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z uczniem w obecności rodziców.
7. Zastosowanie kar regulaminowych wynikających ze Statutu
8. W uzasadnionych przypadkach dyrekcja szkoły wraz z pedagogiem i wychowawcą podejmuje decyzję zawiadomieniu policji.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W PRZYPADKU KRADZIEŻY W SZKOLE

Interwencję podejmuje pracownik pedagogiczny, który był świadkiem zdarzenia lub, któremu został zgłoszony fakt dokonania przez ucznia przywłaszczenia.

Nauczyciel

1. podejmuje próbę wyjaśnienia okoliczności zajścia i ustalenia sprawcy oraz przeprowadzenia z nim rozmowy wychowawczej.
2. Dokonuje wpisu o zajściu w dzienniku.
3. Powiadamia wychowawcę o problemie.
4. Zastosowanie konsekwencji wynikających ze Statutu;

Wychowawca:

1. Informuje niezwłocznie rodziców/prawnych opiekunów sprawcy o zaistniałej sytuacji oraz podejmuje decyzję o konsekwencjach wychowawczych wobec ucznia.
2. W przypadku nie odzyskania przywłaszczonej rzeczy wzywa rodziców/prawnych opiekunów do przybycia do szkoły w umówionym terminie w celu wyjaśnienia sprawy.
3. W sytuacji braku możliwości wyjaśnienia sprawy z dzieckiem i jego rodzicami/prawnymi opiekunami wychowawca informuje o problemie Dyrektora /Wicedyrektora szkoły i pedagoga, celem wyjaśnienia sprawy.
4. W przypadku powtarzających się kradzieży dokonanej przez tego samego ucznia, bądź gdy przywłaszczone mienie jest znaczącej wartości, wychowawca w porozumieniu z Dyrektorem/Wicedyrektorem, wzywa policję lub powiadamia sąd rodzinny.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA NA TERENIE SZKOŁY BRONI, MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH, INNYCH NIEBEZPIECZNYCH SUBSTANCJI LUB PRZEDMIOTÓW

9. Nauczyciel uniemożliwia dostęp osób postronnych do znalezionych materiałów.
10. Nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły.
11. Dyrektor ogłasza ewakuację szkoły zgodnie z opracowaną procedurą.
12. Dyrektor powiadamia służby ratownicze (straż pożarną, policję).

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI POSIADANIA PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH NA TERENIE SZKOŁY.

1. Nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu, (jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego, należy go poinformować, że ma taki obowiązek;
2. W przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkolnego;
3. W przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia, natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, która zawiadamia policję;
4. W każdym przypadku powiadomienie rodziców, wychowawcy, pedagoga/psychologa i dyrekcji szkoły.
5. Zastosowanie konsekwencji regulaminowych.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU SAMOWOLNEGO ODDALENIA SIĘ UCZNIĄ Z SALI PODCZAS LEKCJI

1. Nauczyciel bez pozostawiania uczniów samych w klasie obserwuje dokąd udał się uczeń i natychmiast wzywa pomoc;
2. Nauczyciel wysyła przewodniczącego klasy lub innego ucznia po pomoc do pracownika obsługi/pedagoga/psychologa/dyrektora;
3. Po przybyciu pomocy jedna z dorosłych osób pozostaje z klasą, a druga poszukuje ucznia;
4. Podczas trwania zajęć lekcyjnych główne drzwi wejściowe do szkoły pozostają zamknięte, natomiast przy wyjściu od strony szatni dyżuruje pracownik obsługi, celem uniemożliwienia opuszczenia przez jakiegokolwiek ucznia szkoły;
5. Każdy pracownik szkoły zobowiązany jest do reakcji w przypadku napotkania ucznia poruszającego się po szkole podczas lekcji (ustalenie przyczyn przebywania poza salą) i w razie konieczności odprowadzenia go do sali.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI SAMOWOLNEGO OPUSZCZENIA SZKOŁY PRZEZ UCZNIĄ

Uczniowie po lekcjach przebywają pod opieką wychowawców w świetlicy szkolnej. Zapoznani są w pierwszych dniach września z regulaminem świetlicy. Bez zgody wychowawcy uczeń nie może opuścić grupy. W sytuacji samowolnego oddalenia się wychowawca zobowiązany jest podjąć następujące działania:

1. Powiadomić o tym fakcie dyrektora i kierownika świetlicy lub osobę ich zastępujące.
2. Wychowawca lub wskazani pracownicy szkoły przeszukują budynek celem ustalenia, gdzie są uczniowie.
3. Wychowawca lub sekretarz szkoły telefonicznie powiadamia policję o samowolnym oddaleniu się ucznia ze świetlicy szkolnej.
4. Niezwłocznie powiadomieni zostają telefonicznie lub w inny sposób rodzice lub opiekunowie prawni ucznia.
5. W razie odnalezienia ucznia należy zawiadomić telefonicznie wszystkie osoby, które poinformowane były o zaginięciu ucznia (policja, rodzice, dyrekcja).
6. Z działań podjętych w ramach poszukiwania ucznia, który samowolnie oddalił się od grupy świetlicowej należy sporządzić notatkę, którą wychowawca zobowiązany jest złożyć dyrektorowi i pedagogowi. Należy także poinformować o zdarzeniu wychowawcę klasy, do której uczęszczał dany uczeń.
7. Wobec ucznia, który samowolnie opuścił szkołę należy zastosować kary przewidziane w obowiązującym WSO i Statucie.
8. Rada Pedagogiczna analizuje zajście i ustala uchybienia, które doprowadziły do tego zdarzenia.
9. Wobec winnych zaniedbań należy wyciągnąć konsekwencje zgodnie z KN i KP.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE RODZIC ZGŁASZAJĄCY SIĘ PO DZIECKO JEST POD WPLYWEM ALKOHOLU

1. W sytuacji, w której zachodzi podejrzenie, że rodzic (opiekun) zgłaszający się po dziecko jest pod wpływem alkoholu, nauczyciel nie może przekazać wychowanka pod opiekę tegoż rodzica (opiekuna).
2. W takiej sytuacji rodzic proszony jest o opuszczenie szkoły, a dziecko zostanie wydane innemu dorosłemu opiekunowi.
3. Jeżeli rodzic nie chce opuścić szkoły i zachowuje się w sposób agresywny, zostaje powiadomiona policja.
4. Gdy nie ma możliwości odebrania dziecka przez innego opiekuna, dziecko zostaje przekazane policji.
5. Wpis do dziennika o zdarzeniu.
6. Jeżeli sytuacje, w których rodzic zgłasza się po dziecko pod wpływem alkoholu powtarzają się, Dyrektor wraz Zespołem Wychowawczym podejmuje decyzję o powiadomieniu o tym fakcie stosownych instytucji.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady postępowania policji z nieletnimi sprawcami czynów karalnych jest Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Policja zgodnie z art. 37 ustawy, w wypadkach nie cierpiących zwłoki, zbiera i utrwała dowody czynów karalnych, w razie potrzeby dokonuje ujęcia nieletniego, a także wykonuje czynności zlecone przez sędziego rodzinnego.

Dokumentem wewnętrznym uściślającym te zasady jest Zarządzenie nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.

Do podejmowania działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych w szkole zobowiązuje *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. W myśl tego dokumentu szkoły i placówki podejmują działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności, gdy dzieci i młodzież używają, posiadają lub rozprowadzają środki odurzające.* W rozporządzeniu §10 zobowiązuje szkoły i placówki do opracowania, strategii działań wychowawczych i zapobiegawczych oraz interwencyjnych, wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem.

I W PRZYPADKU UZYSKANIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ, KTÓRY NIE UKOŃCZYŁ 18 LAT, UŻYWA ALKOHOLU LUB INNYCH ŚRODKÓW W CELU WPROWADZENIA SIĘ W STAN ODURZENIA, UPRAWIA NIERZĄD, BĄDŹ PRZEJAWIA INNE ZACHOWANIA ŚWIADCZĄCE O DEMORALIZACJI, NAUCZYCIEL POWINIEN PODJĄĆ NASTĘPUJĄCE KROKI:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora/wicedyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie

do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (*specjalistę ds. nieletnich*).
5. Podobnie, w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (*rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.*), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

**II W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE NA TERENIE SZKOŁY
ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ BĘDĄCY POD WPLYWEM ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH
(ALKOHOLU, NARKOTYKÓW, DOPALACZY) POWINIEN PODJĄĆ NASTĘPUJĄCE
KROKI:**

1. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
2. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
3. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy (ewentualnie pedagoga/psychologa).
4. Wychowawca (ewentualnie pedagog/psycholog) zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
5. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem środka odurzającego - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających

(w tym dopalaczy) na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (*specjalisty ds. nieletnich*) lub sądu rodzinnego.

7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43¹ ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.
8. Uczeń, który znajdował się pod wpływem środków odurzających na terenie szkoły ponosi konsekwencje wynikające ze Statutu Szkoły oraz zostaje skierowany (po wytrzeźwieniu/powrocie do szkoły) na rozmowę do psychologa/pedagoga szkolnego;

**III W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL ZNAJDUJE NA TERENIE SZKOŁY
SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ WYGLĄDEM NARKOTYK POWINIEN PODJĄĆ
NASTĘPUJĄCE KROKI:**

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

**IV W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY
SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK, POWINIEN PODJĄĆ
NASTĘPUJĄCE KROKI:**

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora/wicedyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezione substancje i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- ✓ posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- ✓ wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- ✓ udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- ✓ wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających;

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia, jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

V POSTĘPOWANIE WOBEC UCZNIĄ - SPRAWCY CZYNU KARALNEGO LUB PRZESTĘPSTWA:

1. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
2. Ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,

3. Przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
4. Powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy
5. Niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
6. Zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

VI POSTĘPOWANIE NAUCZYCIELA WOBEC UCZNIA, KTÓRY STAŁ SIĘ OFIARĄ CZYNU KARALNEGO

1. Udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń,
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
3. Powiadomienie rodziców ucznia,
4. Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.